

BADANIA JAKOŚCI POWIETRZA WEWNĘTRZNEGO W SALACH LEKCYJNYCH

dr inż. Sławomira Dumała
koordynator projektu II NCBR

Źródło: Flaticon, Eucalypt

Wentylacja dla szkół i domów

Badania jakości powietrza w wybranych placówkach dydaktycznych

W ramach Przedsięwzięcia *Wentylacja dla szkół i domów* zrealizowano badania jakości powietrza w wybranych placówkach dydaktycznych. W ramach pomiarów przeprowadzono pomiar stężenia dwutlenku węgla, koncentracji cząstek PM2.5 i PM10, stężenia formaldehydu, stężenia lotnych związków organicznych VOC oraz zmiany temperatury i wilgotności powietrza w salach dydaktycznych. Badania zostały przeprowadzone dla różnych klas szkolnych w zależności od sposobu ich użytkowania.

Pełna treść raportu z badań jest dostępna do pobrania pod adresem

<https://www.gov.pl/web/ncbr/wentylacja-dla-szkol-i-domow2>

<https://www.gov.pl/attachment/bb0efbbf-0958-427f-b5e5-1402d1f00d82>

Wentylacja dla szkół i domów

Badania jakości powietrza w wybranych placówkach dydaktycznych

Cóż jest trucizną?

Wszystko jest trucizną i nic nie jest trucizną.

Tylko dawka czyni, że dana substancja jest trucizną.

(łac. Omnia sunt venena, nihil est sine veneno. Sola dosis facit venenum, Paracelsus - lekarz i przyrodnik, ojciec medycyny nowożytnej)

Po latach dodano, że istotny jest również czas ekspozycji!

Wentylacja dla szkół i domów

Badania jakości powietrza w wybranych placówkach dydaktycznych

Fisk i współautorzy przeprowadzili eksperyment. Poddali uczestników 2,5 godzinnemu narażeniu na podwyższone stężenie CO₂. Okazało się, że już przy stężeniu **1000 ppm** odnotowano **obniżenie zdolności intelektualnych**, a przy **2500 ppm** inicjatywa i myślenie strategiczne uczestników zmniejszyły się **do poziomu dysfunkcjonalnego**.

Wentylacja dla szkół i domów

Symptomy Syndromu Chorego Budynku

**zawroty
głowy**

**bóle
głowy**

zmęczenie

**problemy
z oddychaniem**

drażliwość

katar

**sucha,
swędząca
skóra**

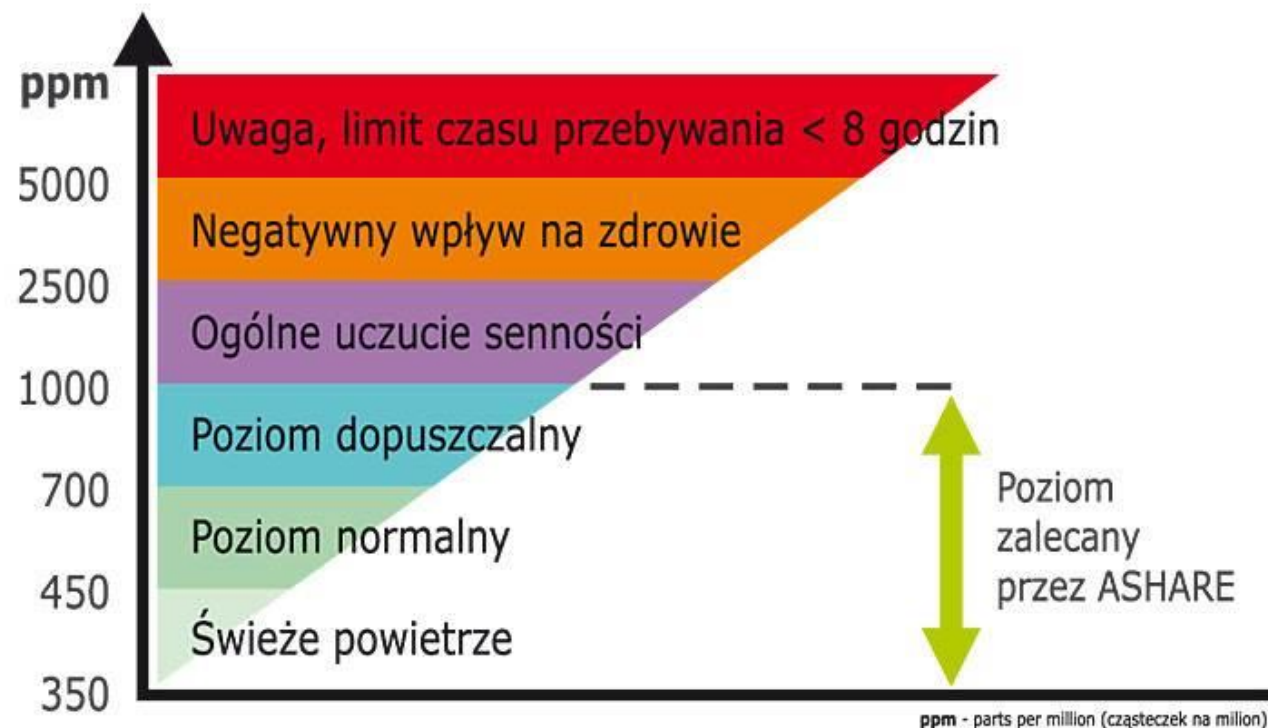
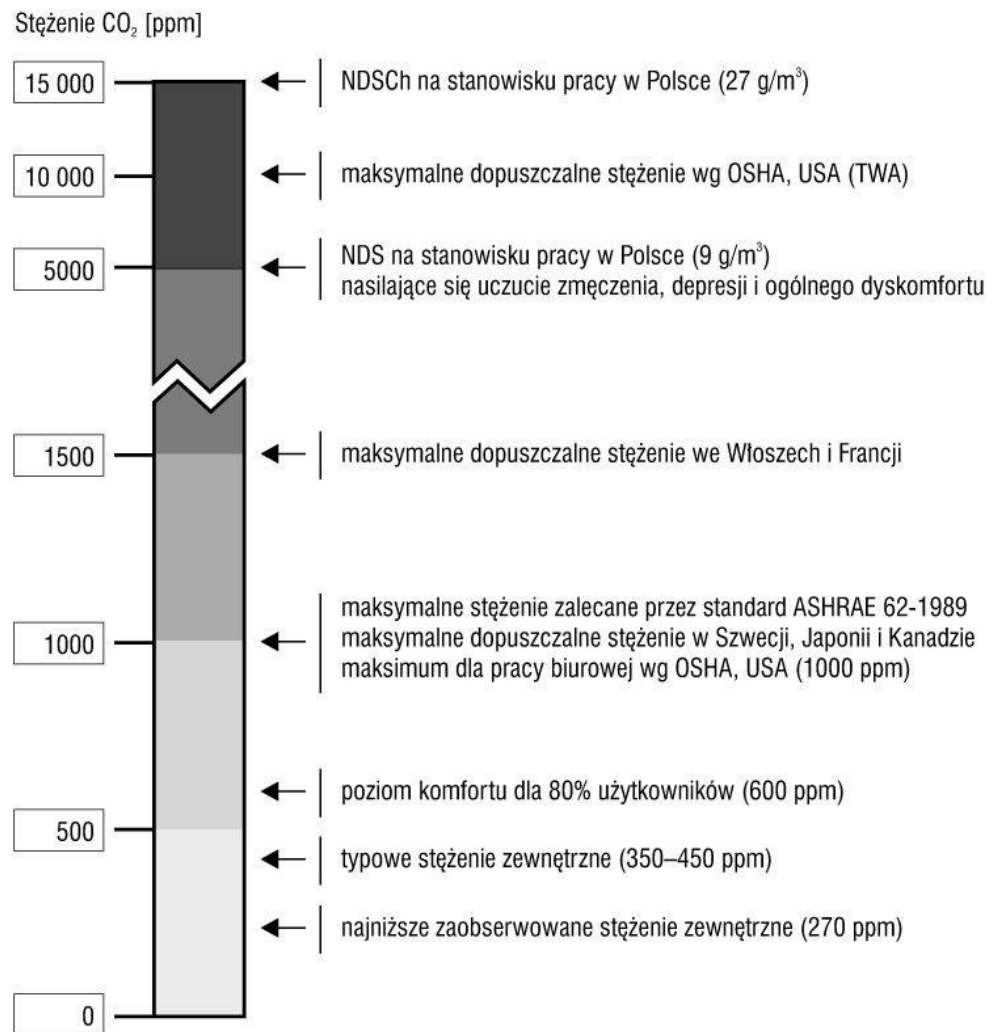

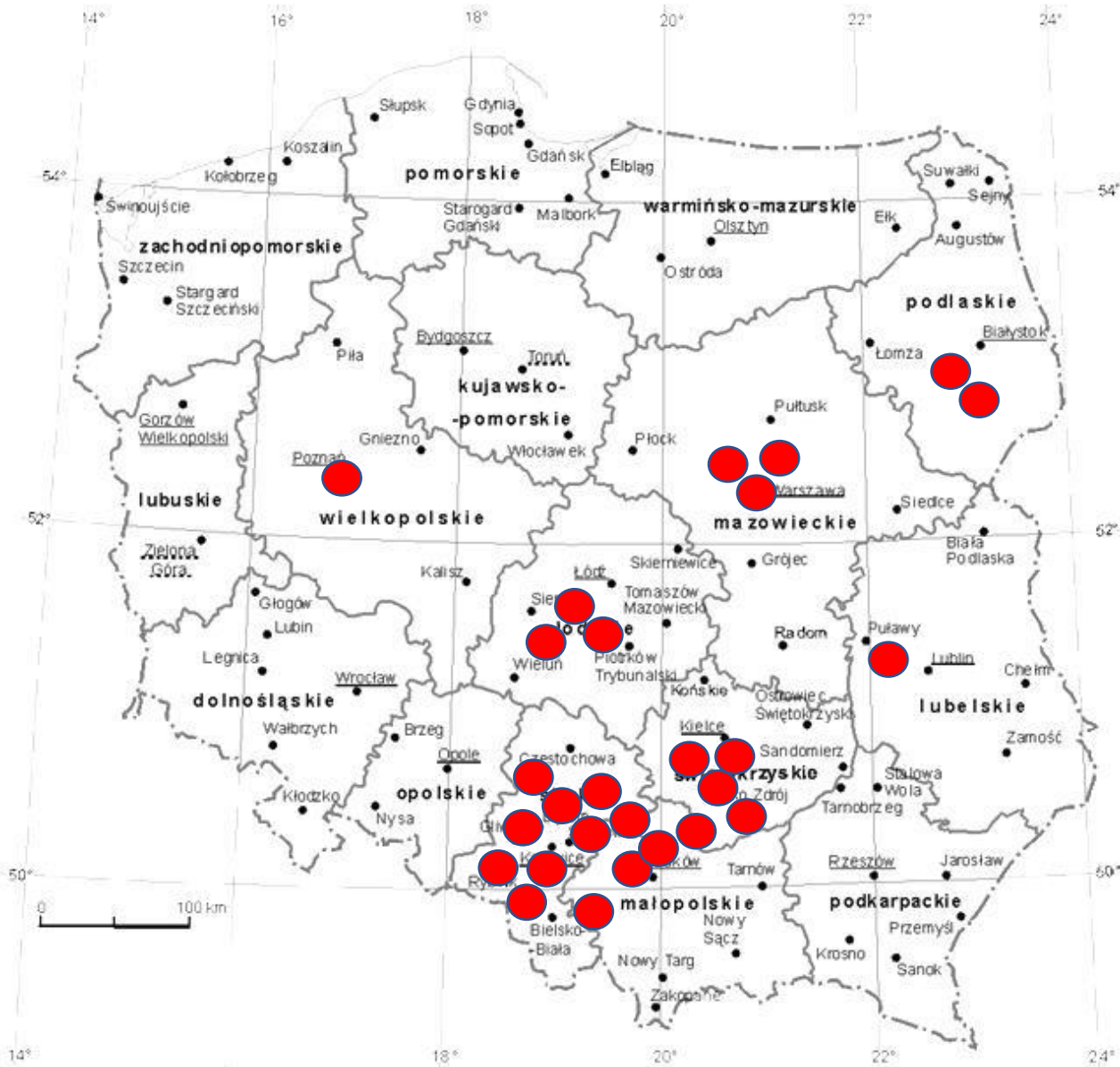
**podrażnienie
gardła**

**łzawiące
oczy**

Obecnie Amerykańskie Stowarzyszenie Inżynierów Ogrzewnictwa, Chłodnictwa i Klimatyzacji (ASHRAE) zaleca, aby poziomy CO₂ był utrzymywany **poniżej 1000 ppm**.

Pełna treść raportu z badań jest
dostępna do pobrania pod
adresem

[https://www.gov.pl/web/ncbr/
wentylacja-dla-szkol-i-domow2](https://www.gov.pl/web/ncbr/wentylacja-dla-szkol-i-domow2)

<https://www.gov.pl/attachment/144a667e-c517-490c-a62e-9bac58b7ae18>

Wentylacja dla szkół i domów

Badania jakości powietrza w wybranych placówkach dydaktycznych

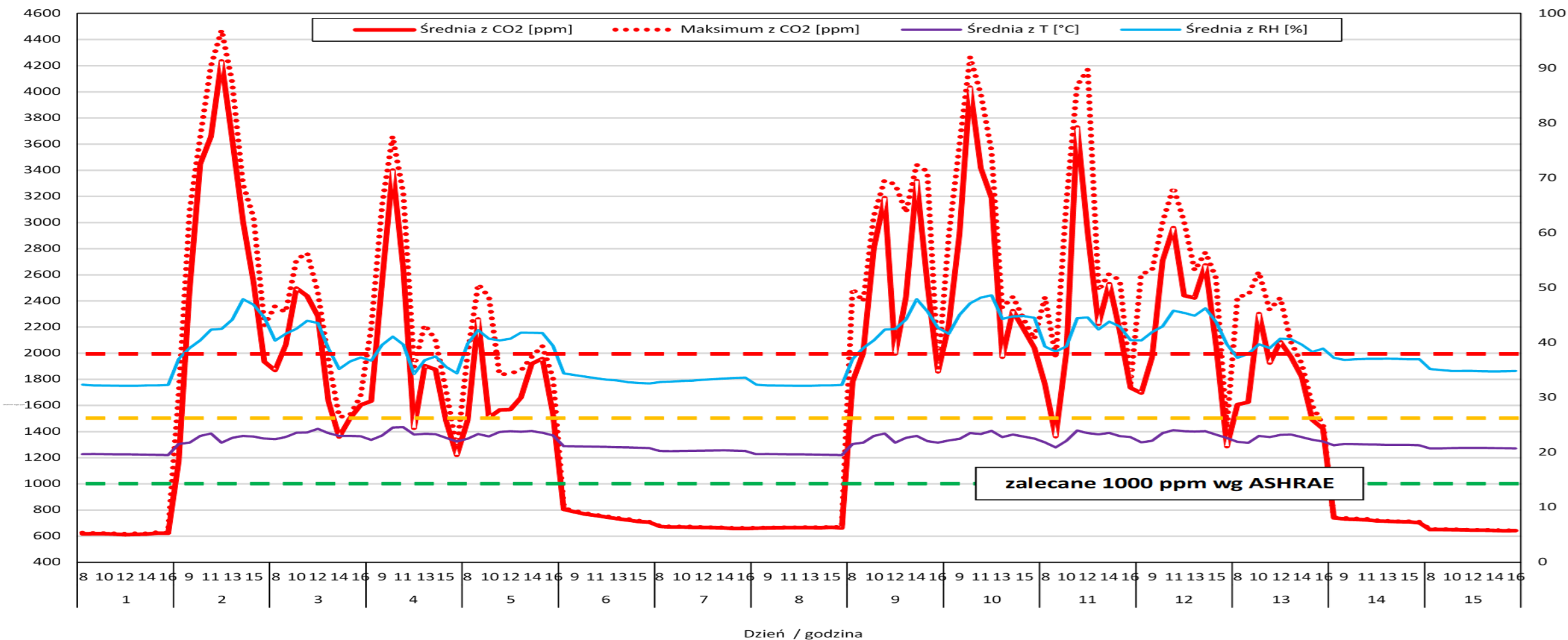
Metoda pomiarowa:

- Czujnik umieszczano w strefie oddychania użytkowników
- Rejestrował pomiar w sposób ciągły, całodobowo, 7 dni w tyg.
- Badania w każdej z placówek przeprowadzano przez 2 tyg.

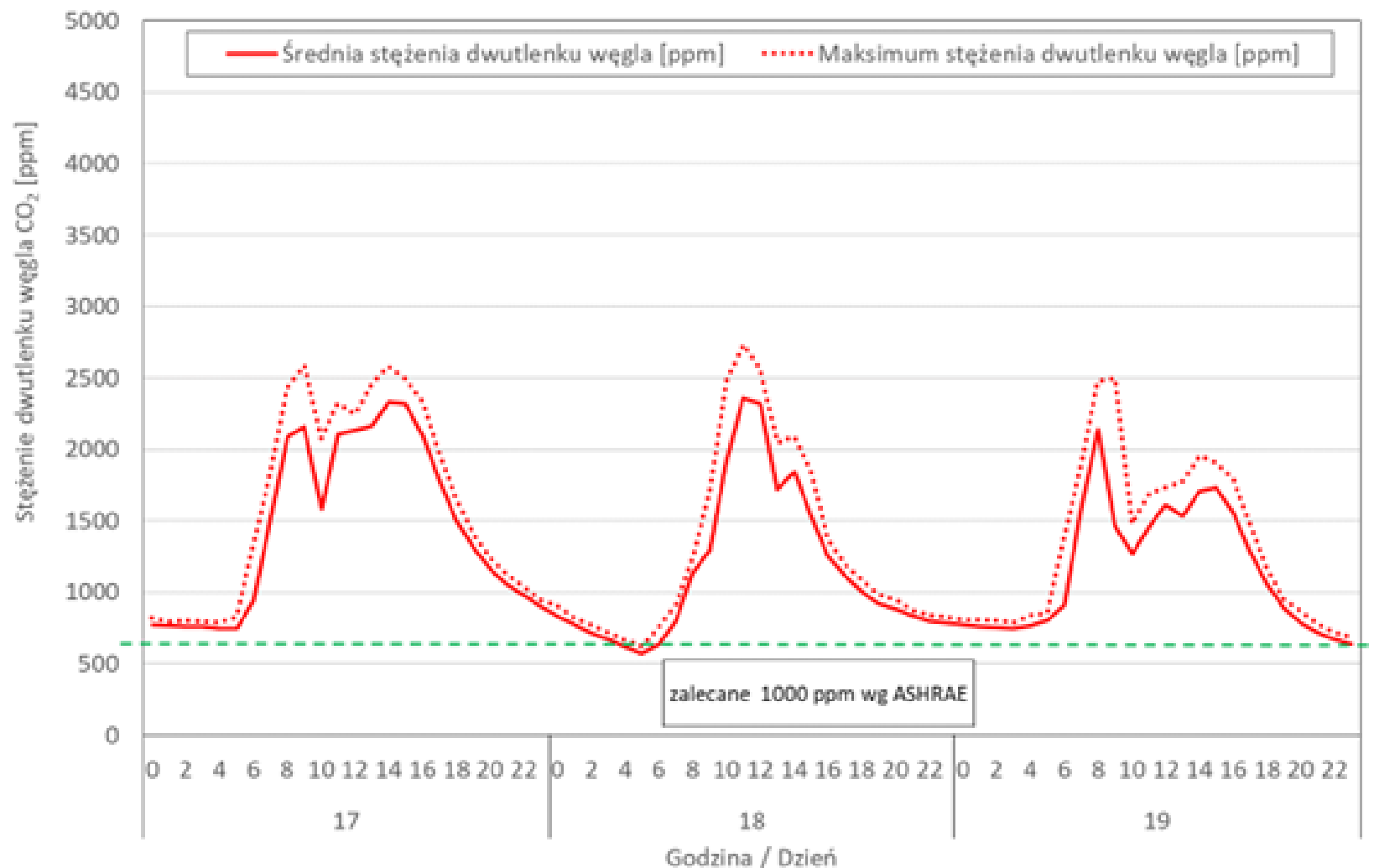
Wentylacja dla szkół i domów

Wysoki poziom stężenia CO₂ – wyniki pomiarów w salach lekcyjnych (źródło: [Raport z badań jakości powietrza](#))

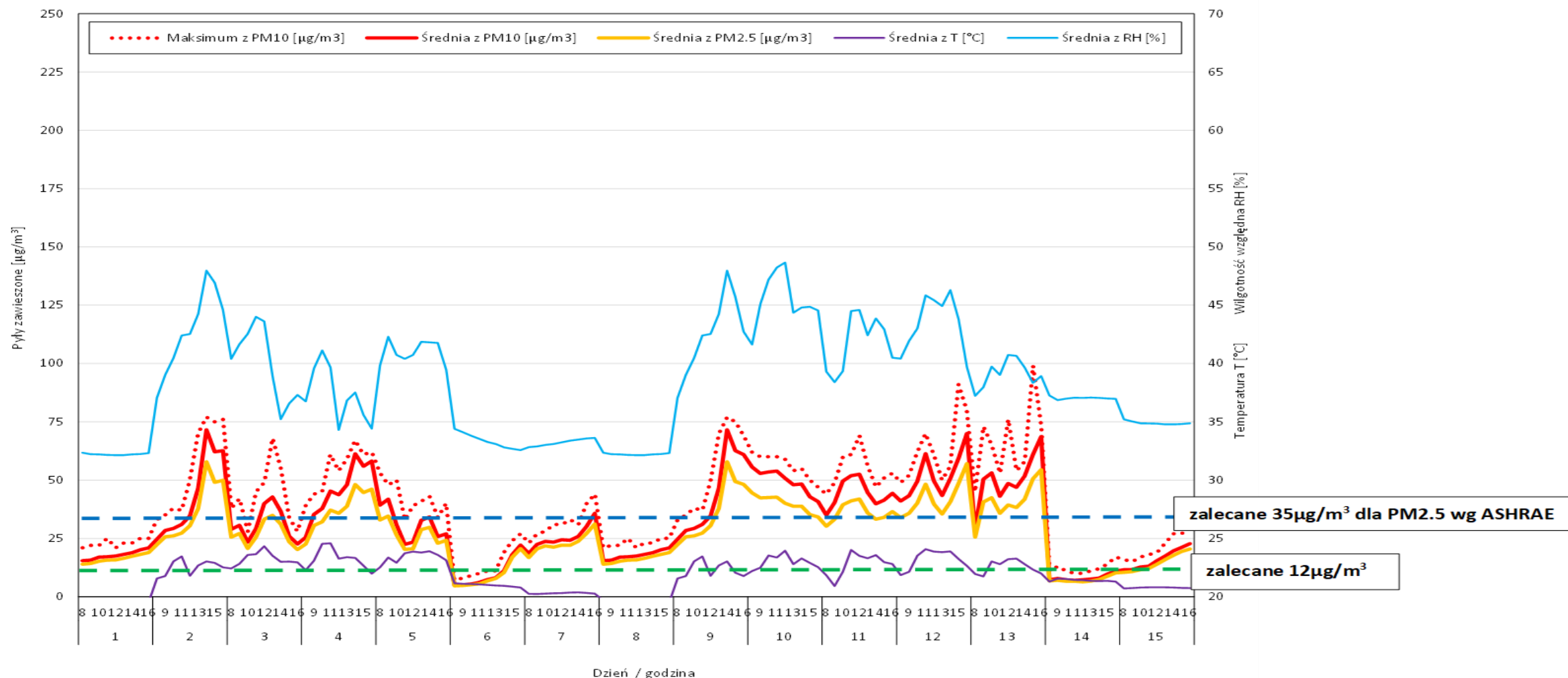
Wentylacja dla szkół i domów

Wysoki poziom stężenia CO₂ – wyniki pomiarów w salach lekcyjnych (źródło: [Raport z badań jakości powietrza](#))

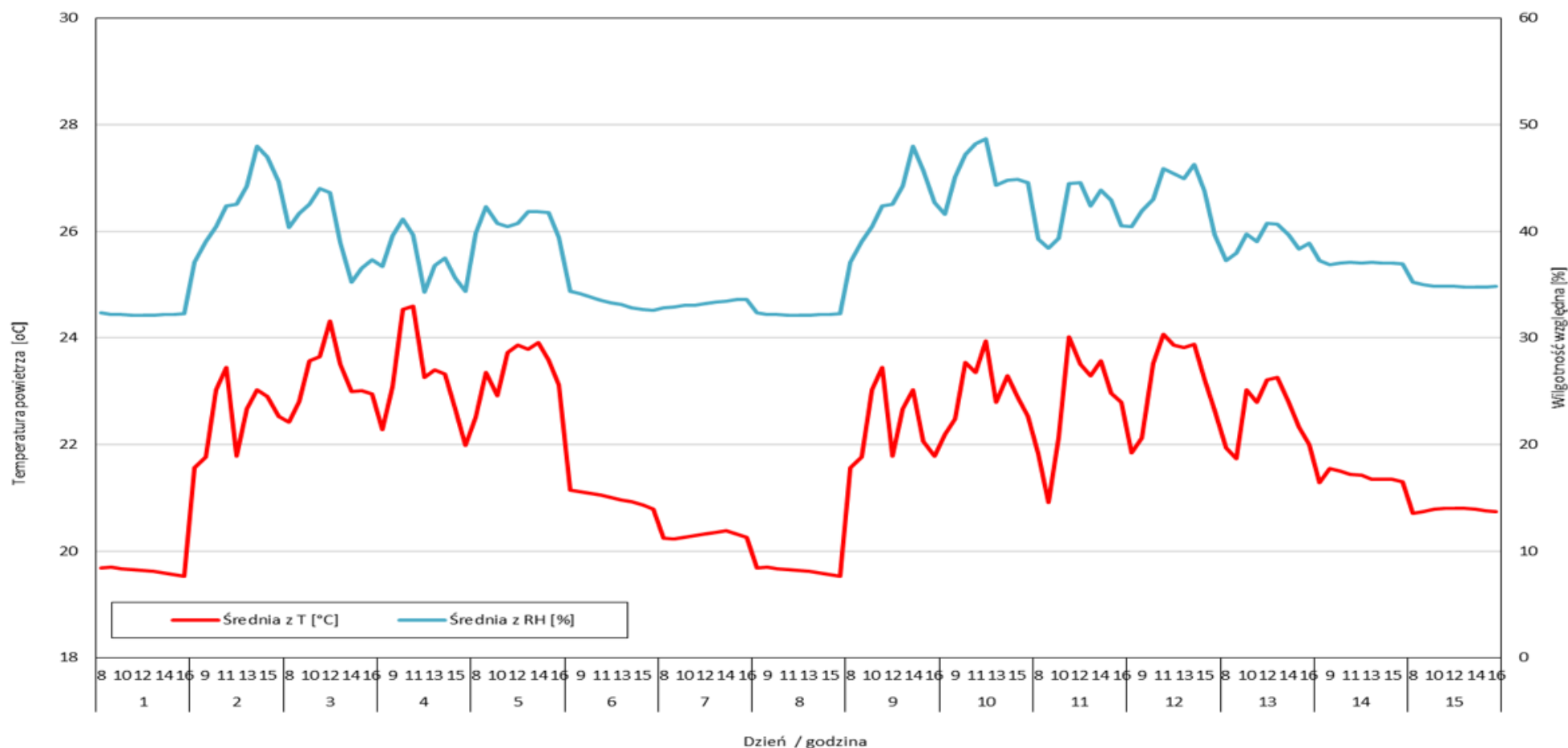
Wentylacja dla szkół i domów

Wysoki poziom koncentracji PM2.5 – wyniki pomiarów w salach lekcyjnych (źródło: [Raport z badań jakości powietrza](#))

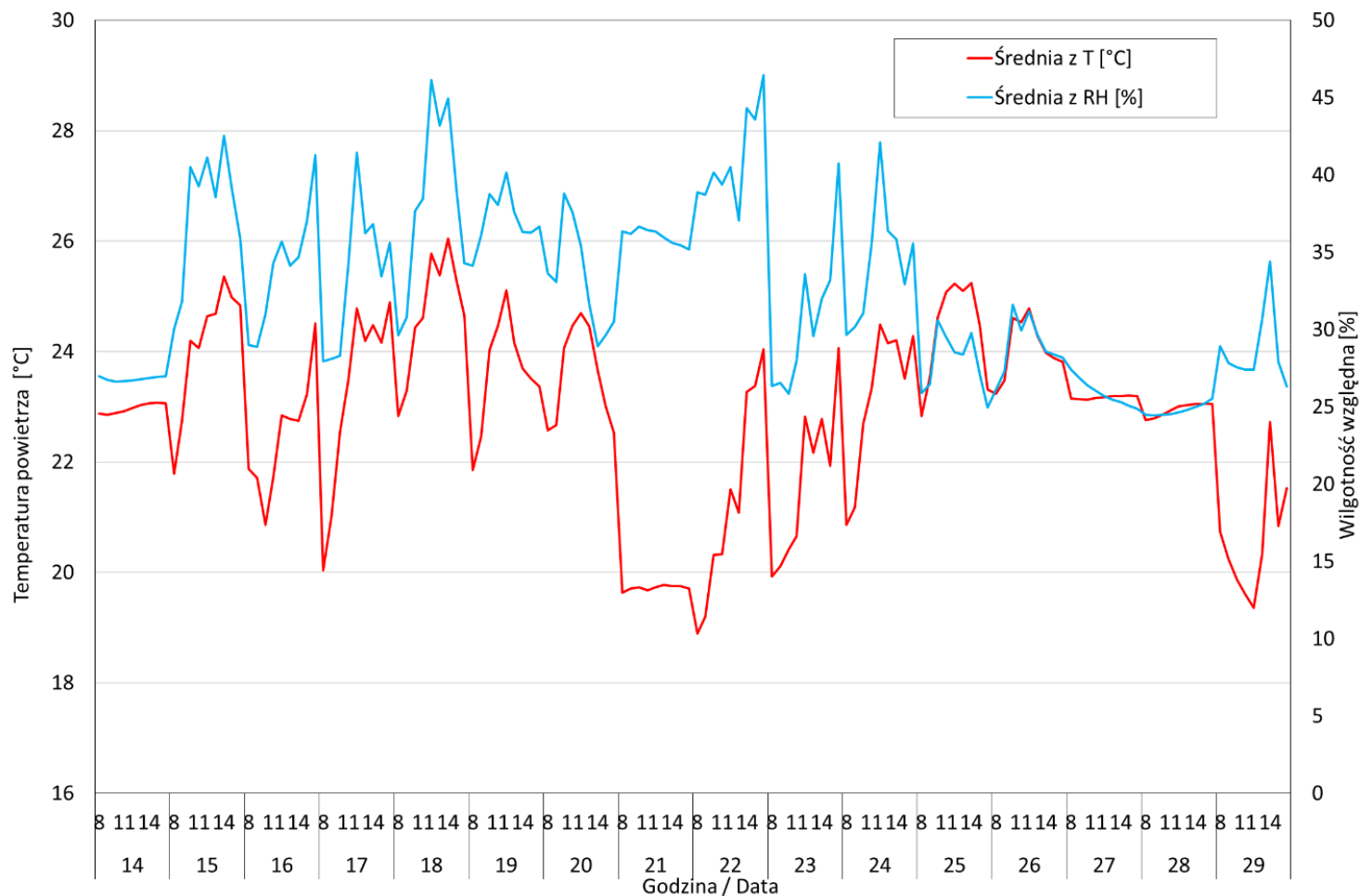
Wentylacja dla szkół i domów

Temperatura powietrza w salach lekcyjnych – wyniki pomiarów w salach lekcyjnych (źródło: [Raport z badań jakości powietrza](#))

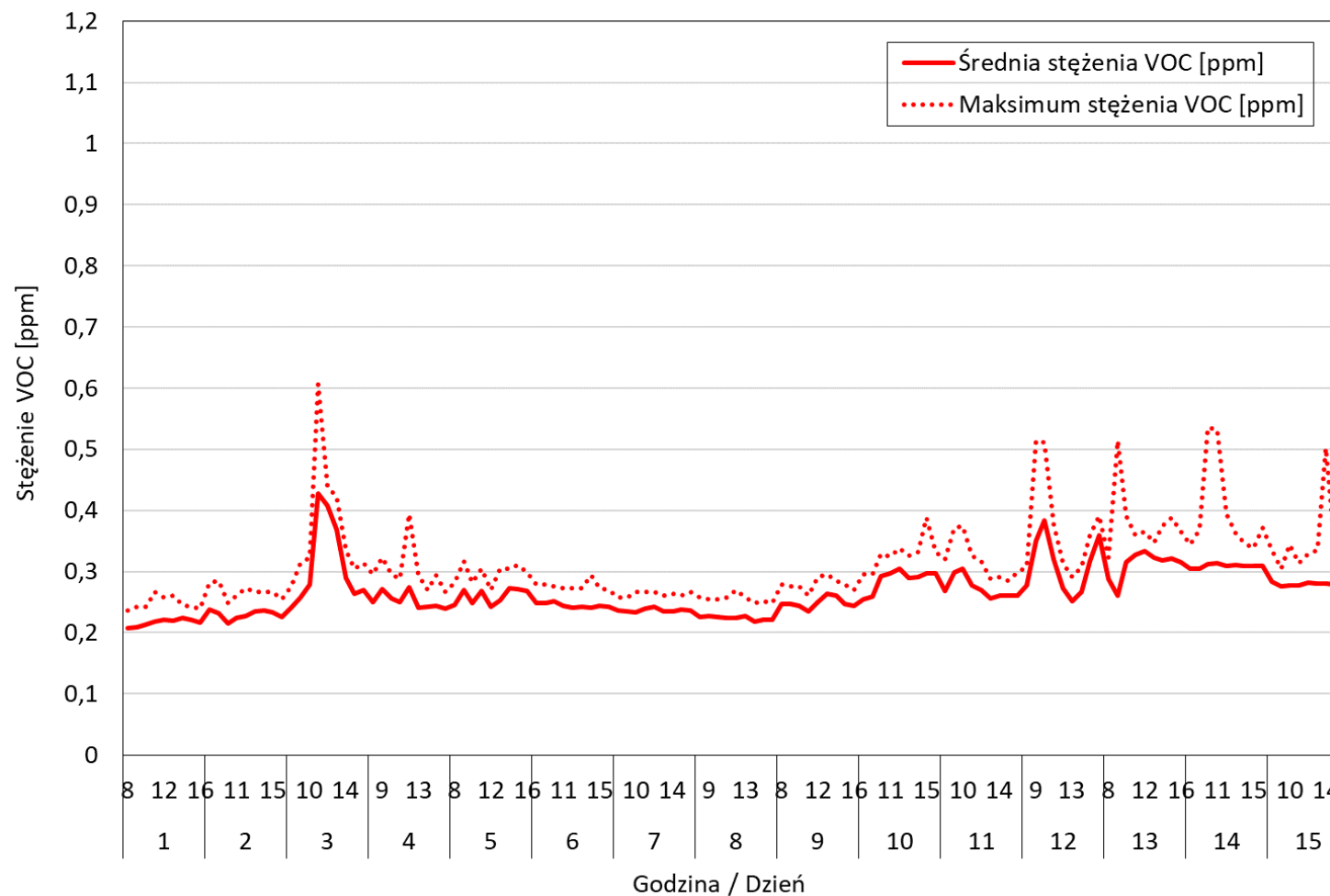
Wentylacja dla szkół i domów

Temperatura powietrza w salach lekcyjnych – wyniki pomiarów w salach lekcyjnych (źródło: [Raport z badań jakości powietrza](#))

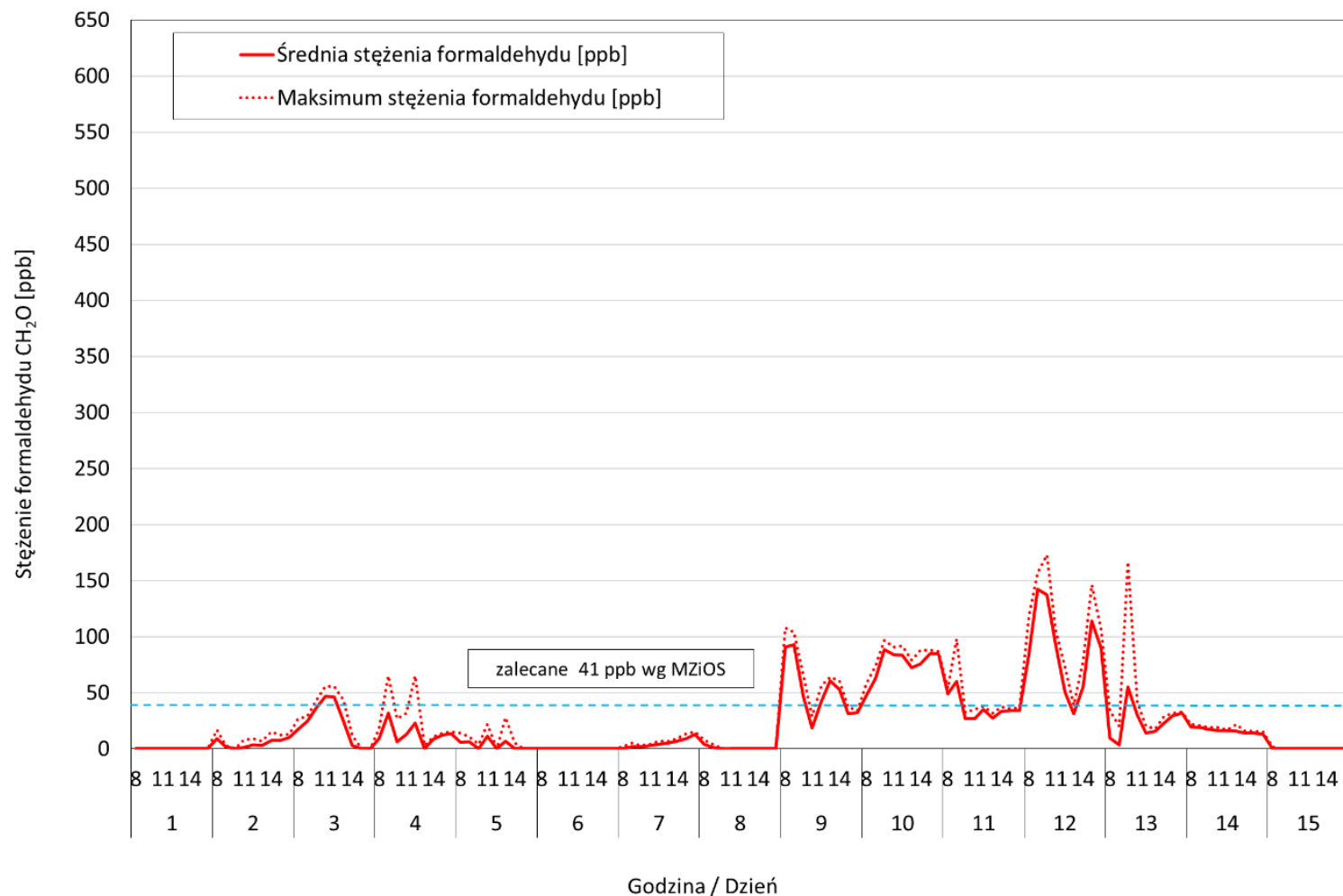
Wentylacja dla szkół i domów

VOC – wyniki pomiarów w salach lekcyjnych (źródło: [Raport z badań jakości powietrza](#))

Wentylacja dla szkół i domów

Formaldehyd – wyniki pomiarów w salach lekcyjnych (źródło: [Raport z badań jakości powietrza](#))

Wentylacja dla szkół i domów

PODSUMOWANIE

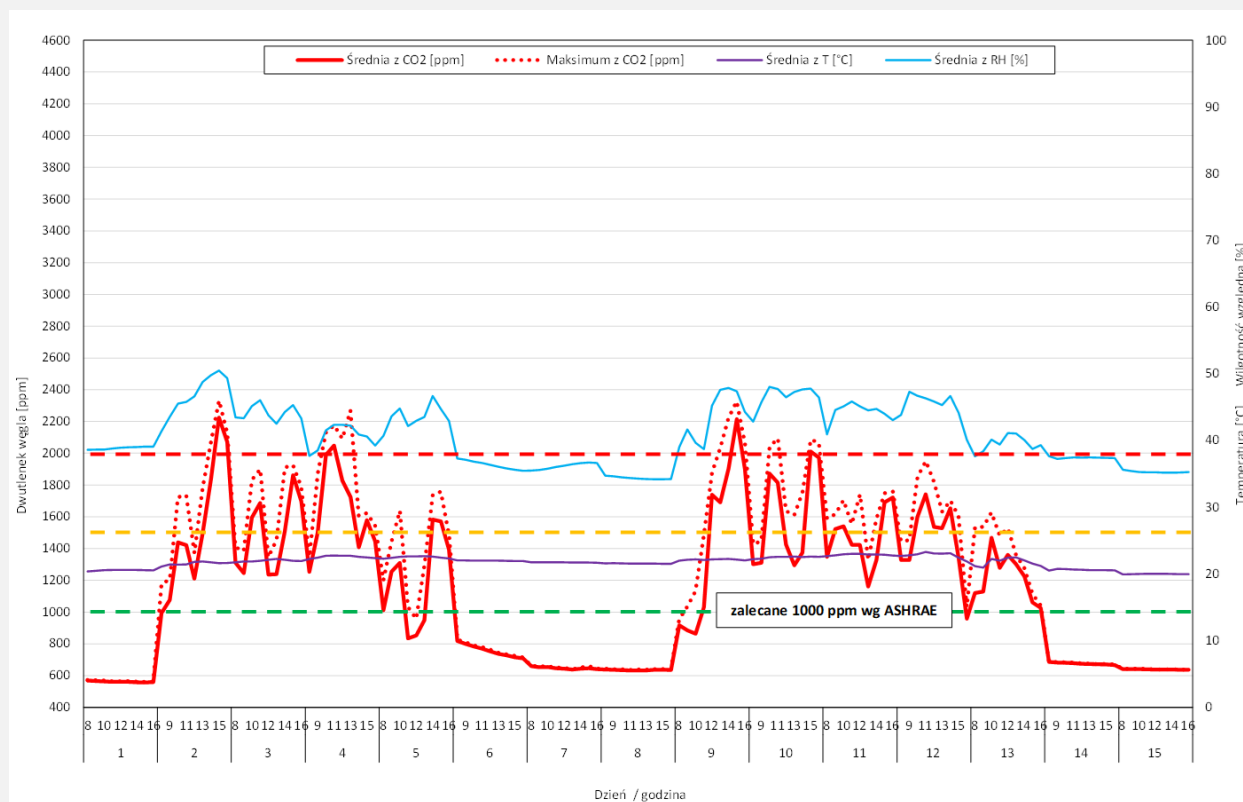
Przez cały czas pobytu w szkole dzieci narażone są na szereg czynników wpływających na ich zdrowie i samopoczucie. Szczególnie widoczne jest to w przypadku CO₂. Z badań wynika, że przez większą część dnia (91,9-98,6%) dzieci przebywają w środowisku, w którym odnotowano stężenie tego związku powyżej 1000 ppm.

Zmierzone stężenie CO ₂	Liczba godzin [h]	Czas spędzony w danym stężeniu [%]
Sala A V=188m³		
>1000 ppm	66,18	91,9
>1500 ppm	52,67	73,2
>2000 ppm	25,22	35,0
Sala B V=236,6m³		
>1000 ppm	67,49	93,7
>1500 ppm	46,82	65,0
>2000 ppm	11,33	15,7
Sala C V=132m³		
>1000 ppm	71,02	98,6
>1500 ppm	61,42	85,3
>2000 ppm	43,71	60,7
Zmierzona koncentracja cząstek PM	Liczba godzin [h]	Czas spędzony w danej koncentracji [%]
Sala A V=188m³		
PM 2.5 ≥35 µg/m ³	0,51	0,7
Sala B V=236,6m³		
PM 2.5 ≥35 µg/m ³	1,8	2,5
Sala C V=132m³		
PM 2.5 ≥35 µg/m ³	35,69	49,6
Zmierzone parametry powietrza	Liczba godzin [h]	Czas spędzony w podwyższonej temperaturze [%]
Sala A V=188m³		
Temperatura ≥21°C	48,82	67,8
Sala B V=236,6m³		
Temperatura ≥21°C	64,49	89,6
Sala C V=132m³		
Temperatura ≥21°C	68,51	95,0

Wentylacja dla szkół i domów

PODSUMOWANIE

Podczas przerw, na korytarzu, uczniowie przebywają często w gorszych warunkach niż odnotowane w klasie.

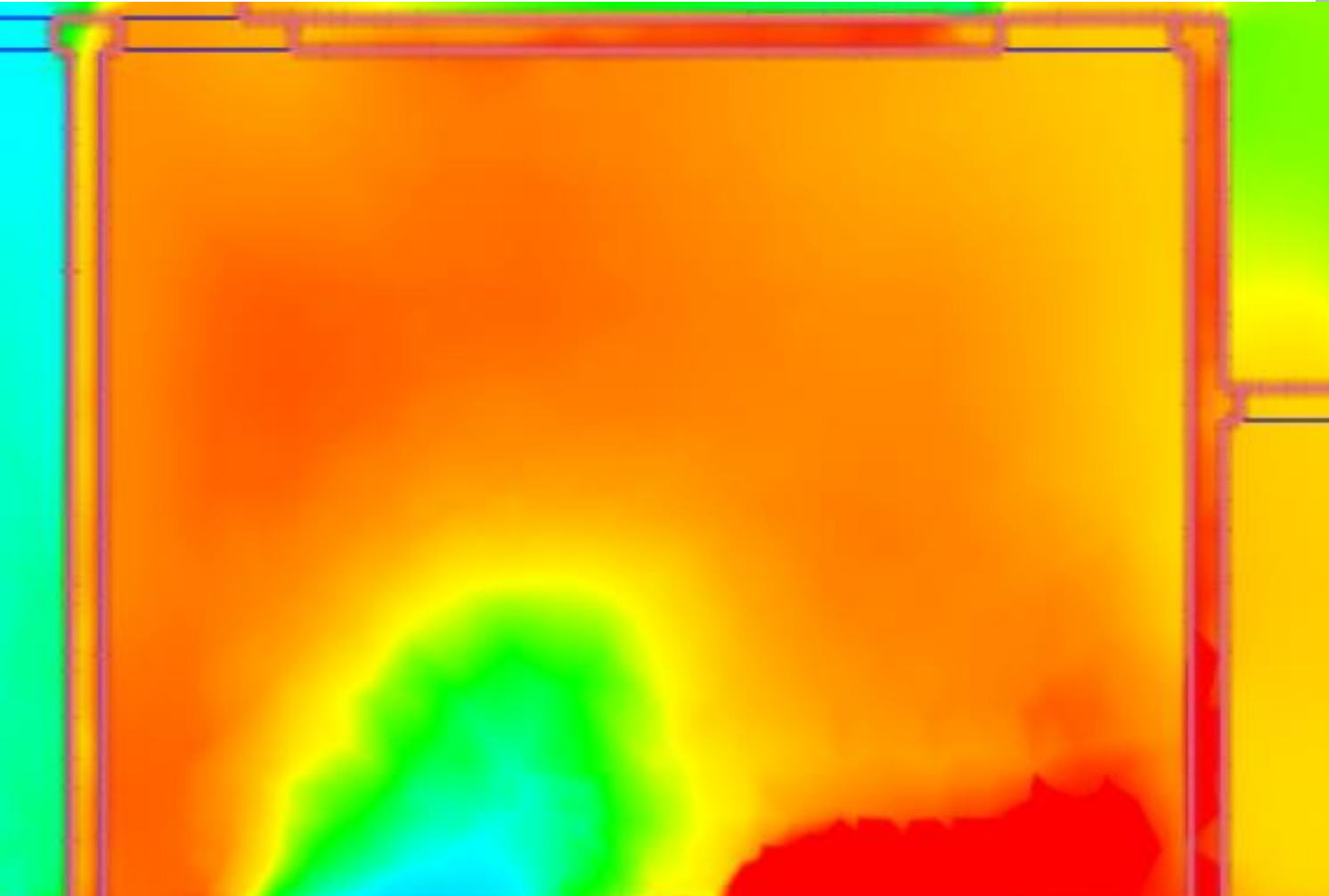

KORYTARZ

Wentylacja dla szkół i domów

PODSUMOWANIE

Utrata energii poprzez nawiew zimnego powietrza; doraźne wietrzenie krótkotrwale poprawia jakość powietrza w salach lekcyjnych (źródło: [Raport z badań jakości powietrza](#))

Wentylacja dla szkół i domów

PODSUMOWANIE

Wargocki i in. doszli do wniosku, że zwiększenie szybkości wentylacji w salach lekcyjnych do 10 l/s na osobę przyniosłoby znaczące korzyści i usprawniłoby naukę oraz zmniejszyłoby absencję. Stwierdzono, że stężenie CO₂ powinno być utrzymywane na poziomie lub poniżej 900 ppm. Nie jesteśmy w stanie zapewnić takiego poziomu bez wentylacji mechanicznej.

Brakujący element procesu termomodernizacji budynków

Pełna treść raportu z badań jest dostępna do pobrania pod adresem

<https://www.gov.pl/web/ncbr/wentylacja-dla-szkol-i-domow2>

<https://www.gov.pl/attachment/144a667e-c517-490c-a62e-9bac58b7ae18>

Wentylacja dla szkół i domów

PODSUMOWANIE

Kluczowe wyzwania projektu:

- Opracowanie systemów wentylacji/rekuperacji rozproszonej zapewniające: brak strat ciepła, odpowiedni poziom CO₂ oraz wilgotności powietrza, wysokosprawną filtrację powietrza eliminującą zanieczyszczenia m.in.: pyły zawieszone, związki organiczne, wirusy i bakterie
- Niezbędne dla szkół, (za wysoki poziom CO₂)
- Niezbędne dla domów wielorodzinnych, (strata ciepła = zwiększone koszty ogrzewania)

